

تقویم اجرایی طرح امین

(گام اول)

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶

معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه علمیه قم

ردیف	اهداف	عنوان برنامه	مقطع	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱	ارتباط گیری و اعتمادسازی	پوش مهر امین	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱	۱۴۰۵/۷/۳۰
۲	شناخت اهمیت و جایگاه علم با روش سه گام	قصه آینده من	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱	۱۴۰۵/۷/۳۰
۳	شناخت جایگاه جهاد و ایثار و مقاومت	هفت درس ماندگار	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱	۱۴۰۵/۷/۳۰
۴	اهتمام به نماز جماعت	آیین افتتاحیه نمازخانه مدرسه	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱	۱۴۰۵/۷/۸
۵	رصد میدان	ثبت گزارش رصد میدانی در سامانه و نشست تبیینی	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱۵	۱۴۰۵/۷/۳۰
۶	سنجش پیشرفت اهداف گام اول	مبلغ امین مدیر مدرسه	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۷/۱ ۱۴۰۵/۷/۳۰	۱۴۰۵/۸/۸
۷	الگوسازی	معرفی برترین های گام اول در نواحی	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۸/۱۱	۱۴۰۵/۸/۱۵
۸	رشد پلکانی(تعالی)	ابلاغ تقویم اجرایی گام دوم	تمام مقاطع	۱۴۰۵/۸/۱۶	ابلاغ

مبلغان امین پس از گذراندن دوره های تخصصی تبلیغ دانش آموزی (۱۹ دوره عمومی و تخصصی) از طرف حوزه علمیه جهت تقویت تربیت دینی دانش آموزان به مدرسه اعزام می شوند تا با همکاری مدیر و سایر کارگزاران مدرسه و اولیاء بتوانند اهداف ۲۳ گانه برنامه تربیتی را در مدرسه اجرا و دانش آموزان را به دین و نظام اسلامی و ارزش های آن ها علاقه مند نمایند و پاسخ گوی شبهات آنان باشند. برنامه تربیتی امین از ۲۳ هدف تربیتی امین (در ویرایش جدید تقلید یک شاخصه جداگانه و تقویت روحیه جمعی و تشکل گرایی جایگزین کمک به دیگران شد) بر اساس ساحت های تعلیم و تربیت اسلامی (مندرج در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش) تشکیل شده و راهنمای عمل مبلغان امین در تربیت دانش آموزان مومن، پرهیزگار، متعهد، دانا، کارآمد و انقلابی می باشد که هدف کلان طرح تربیتی امین است.

رقتای ارزشی و اعتقادی

طرح تربیتی مدرسه امین

شخصه های اصلی و اختصارات

۱ احترام به والدین

۱. شناخت حقوق والدین و رعایت آن ۲. کمک به والدین و دستگیری آنها

۲ دوستی و دوستیابی

۱. بی بردن به نقش دوست در زندگی ۲. یادگیری ویژگیهای انتخاب دوست ۳. یادگیری عوامل پایداری دوستی

۳ کمک به دیگران

۱. یاری رساندن به دیگران در مشکلات و گرفتاریها ۲. شرکت فعال در امور مدرسه و کمکهای جمعی

۴ طهارت و پاکیزگی

۱. شناخت نجاسات و پرهیز از آنها ۲. توانایی نظافت فضاهای نجس

۵ اهتمام به مسجد و نمازجماعت

۱. علاقه به مسجد ۲. احترام گذاشتن به مسجد ۳. داشتن برنامه برای رفتن به مسجد

۶ نظم و انضباط

۱. اهمیت دادن به نظم و انضباط در مدرسه ۲. رعایت کردن قوانین و مقررات مدرسه

۷ اهتمام به فریضه روزه

۱. علاقه نشان دادن به روزه گرفتن ۲. آگاهی از فواید روزه در جسم و روح انسان

۸ پرهیز از مال حرام و حساسیت به حق الناس

۱. آشنایی با مال و حرام خدا در حد خودشان ۲. احتیاط در مواجهه با مال شبههناک

۹ صله رحم

۱. بی بردن دانش آموزان به ارزش و اهمیت صله رحم ۲. آشنایی با مضرت قطع رحم

۱۰ ادب در گفتار و رفتار

۱. داشتن رفتار و گفتار مودبانه در مواجهه با دیگران ۲. آشنایی با ادب و تعظیم در رعایت آنها

۱۱ جهاد و ایثار

۱. ایجاد روحیه کار جهادی ۲. انس گیری با فرهنگ جهاد و شهادت ۳. داشتن روحیه ایثارگری

۱۲ قناعت و پرهیز از اسراف

۱. دوری کردن از اسراف ۲. پیدا کردن روحیه قناعت و پرهیز از مصرف کراس

۱ کرامت نفس و شناخت جایگاه انسانی خود

۱. احساس رضایتمندی ۲. شادابی و نشاط ۳. احترام قائل شدن برای خود

۲ محبت و عشق به خدا، قرآن و اهل بیت (ع)

۱. شکرگزاری خدا ۲. محبت خدا و فدائیکاری برای دین ۳. اهل تسبیح و زیارت

۳ ایمان به غیب

۱. انس با معانیج ۲. دائم الوضو بودن و کار برای خدا ۳. داشتن انگیزه انجام لوایب

۴ نماز

۱. علاقه نشان دادن به نماز ۲. نا خودی آشنایی با فلسفه و ترجمه نماز

۵ گناه گریزی (هواسنیزی و تقوا)

۱. مخالفت با هوای نفس ۲. شناخت گناهان و پرهیز از انجام آن ۳. تشویق دیگران به تقوا

۶ حیاء و عفت

۱. پوشش مناسب ۲. پرهیز از عوامل بی حیایی ۳. رعایت حیا در قول، شنیده ها و رفتار

۷ صداقت و درستکاری

۱. راستگویی ۲. نفرت از دروغگویی

۸ امر به معروف و نهی از منکر

۱. بی تفاوت نبودن نسبت به مسائل پیرامون ۲. تذکر دادن به دیگران با دلسوزی

۹ اهمیت علم و احترام به عالم

۱. درس خواندن و اهل مطالعه بودن ۲. داشتن روحیه پژوهشی و دنبال کردن پرسشها

۱۰ نظام اسلامی، ولایت فقیه و تقلید

۱. دفاع از ولایت و فدائیکاری برای آن ۲. شناخت و باخبر شدن از روش دشمنان

الزامات اجرای برنامه تربیتی امین در مدرسه

به به منظور اجرای صحیح، منسجم و اثربخش طرح تربیتی و دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده، لازم است مربیان و همه دست‌اندرکاران عرصه تعلیم و تربیت، مجموعه‌ای از الزامات و شایستگی‌های مدیریتی، اخلاقی، مهارتی و علمی را دارا باشند. توجه به این لوازم، زمینه را برای ارتقای کیفیت فعالیت‌های تربیتی، افزایش هماهنگی میان عوامل مؤثر و تحقق بهتر اهداف طرح فراهم می‌سازد.

الف) لوازم مدیریتی و اجرایی

در عرصه مدیریت و اجرا، مربیان امین، باید از شایستگی‌ها و توانمندی‌های زیر برخوردار باشند:

۱. تدبیر، خلاقیت، ابتکار، جدیت و پشتکار در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌ها؛
۲. تعامل، هماهنگی و همکاری مستمر با معاونت تبلیغ و ستاد مدارس امین و اجرای دقیق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی؛
۳. نیازسنجی و بررسی دقیق وضعیت موجود مدرسه و شناسایی اولویت‌های تربیتی دانش‌آموزان؛
۴. دریافت بازخورد مستمر از فعالیت‌ها و استفاده از نتایج آن برای اصلاح و بهبود برنامه‌ها؛
۵. قرار دادن اهداف طرح تربیتی به‌عنوان محور و جهت‌دهنده فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و پرورشی مدرسه؛
۶. تشکیل‌سازی و هدایت دانش‌آموزان به سمت فعالیت‌های گروهی، جمعی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی؛
۷. استفاده هدفمند از فرصت‌های فوق‌برنامه در راستای تحقق اهداف تربیتی؛
۸. مشارکت دادن مدیر، معلمان، کادر مدرسه، دانش‌آموزان و والدین در فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی؛
۹. توجه ویژه به برنامه‌های گروهی از جمله اردوها، حلقه‌های معرفتی، گروه یاوران معروف و سایر فعالیت‌های جمعی؛
۱۰. بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های فرهنگی، تربیتی و آموزشی مدرسه و منطقه تبلیغی؛
۱۱. ایجاد شبکه ارتباطی مؤثر و مستمر میان مدرسه، خانواده و مسجد؛
۱۲. برنامه‌ریزی و اجرای صحیح، منظم، مرحله‌بندی‌شده و نظام‌مند فعالیت‌ها؛
۱۳. نظارت مؤثر بر برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی و پیگیری نتایج آنها؛
۱۴. تعیین دقیق مسئولیت‌ها و تقسیم کار میان اعضای کادر تربیتی و پرهیز از موازی‌کاری؛
۱۵. تعیین اولویت‌های تربیتی متناسب با اقتضائات، نیازها و مسائل واقعی مدرسه؛

۱۶. تدوین برنامه عملیاتی سالانه و تبدیل اهداف کلی طرح به برنامه‌ها و اقدامات قابل اجرا؛
۱۷. پیش‌بینی منابع، امکانات، نیروی انسانی و زمان مورد نیاز برای اجرای هر فعالیت؛
۱۸. مستندسازی فعالیت‌ها، تجربیات و دستاوردهای تربیتی مدرسه با کمک مربی پرورشی و استفاده از آنها برای برنامه‌ریزی آینده؛
۱۹. ارزیابی مستمر میزان تحقق اهداف و اصلاح به‌موقع برنامه‌ها بر اساس نتایج ارزیابی؛
۲۰. مدیریت صحیح زمان و جلوگیری از تراکم، پراکندگی و فرسایشی شدن فعالیت‌های تربیتی؛
۲۱. ایجاد سازوکار مشخص برای شناسایی، انتقال و پیگیری مسائل و آسیب‌های تربیتی دانش‌آموزان؛
۲۲. استفاده از ظرفیت افراد توانمند، متخصص و باتجربه در طراحی و اجرای برنامه‌های تربیتی؛
۲۳. پیش‌بینی برنامه‌های جایگزین برای شرایط پیش‌بینی نشده و تغییرات محیطی؛
۲۴. ایجاد فضای مشارکت، هم‌افزایی و همدلی میان عوامل مدرسه در اجرای طرح؛
۲۵. توجه به استمرار و پیوستگی فعالیت‌های تربیتی و پرهیز از اجرای برنامه‌های مقطعی و مناسبتی صرف؛
۲۶. ایجاد نظام ارتباطی منظم با والدین و ارائه بازخورد مناسب درباره روند تربیتی دانش‌آموزان؛
۲۷. شناسایی و فعال‌سازی ظرفیت‌های محلی، فرهنگی، اجتماعی و مذهبی پیرامون مدرسه؛
۲۸. توجه به اقتضائات دوره‌های مختلف تحصیلی و متناسب‌سازی برنامه‌ها با سن و ویژگی‌های دانش‌آموزان؛

ب) لوازم اخلاقی و تربیتی

برای دستیابی به اهداف تربیتی، مربیان مبلغان امین باید در کنار دانش و مهارت، از شایستگی‌های اخلاقی و تربیتی زیر برخوردار باشند:

۱. توکل به خداوند متعال و توسل به اهل بیت علیهم السلام در مسیر تربیت دینی دانش‌آموزان؛
۲. رعایت تقوای الهی و اهتمام به تهذیب نفس؛
۳. حسن خلق، خوش‌رویی و برخورد کریمانه با دانش‌آموزان؛
۴. برخورداری از سعه صدر و توانایی تحمل تفاوت‌ها و دشواری‌های تربیتی؛
۵. نظم، آراستگی و رعایت شأن و جایگاه مربی؛
۶. هماهنگی میان گفتار و عمل و پرهیز از دوگانگی در رفتار؛
۷. برخورداری از حسن ظن و پرهیز از بدبینی، سوءظن و قضاوت شتاب‌زده درباره دیگران؛

۸. توجه جدی به نقش الگویی مربی در شکل‌گیری رفتار، نگرش و بینش دانش‌آموزان؛
۹. توجه دادن متریان به ارزش هدایتگری، مسئولیت‌پذیری و نقش آنان در رشد خود و دیگران؛
۱۰. رعایت کرامت، شخصیت و حرمت دانش‌آموزان در همه موقعیت‌های تربیتی؛
۱۱. برخورداری از اخلاص و پرهیز از خودنمایی و رفتارهای نمایشی در فعالیت‌های تربیتی؛
۱۲. محبت و دلسوزی واقعی نسبت به دانش‌آموزان و توجه به نیازهای عاطفی آنان؛
۱۳. رعایت عدالت و پرهیز از تبعیض میان دانش‌آموزان؛
۱۴. حفظ اسرار و رعایت حریم خصوصی دانش‌آموزان و خانواده‌ها؛
۱۵. پرهیز از تحقیر، سرزنش، برچسب‌زنی و مقایسه نامناسب دانش‌آموزان با یکدیگر؛
۱۶. صبوری در فرآیند تربیت و پرهیز از انتظار تغییرات سریع و مقطعی؛
۱۷. احترام به تفاوت‌های فردی، استعدادها، علایق و شرایط تربیتی دانش‌آموزان؛
۱۸. برخورداری از روحیه امیدبخشی و پرهیز از ایجاد یأس و ناامیدی در دانش‌آموزان؛
۱۹. تقویت روحیه مسئولیت‌پذیری، ایثار، گذشت، تعاون و خدمت در دانش‌آموزان؛
۲۰. توجه به اصلاح تدریجی رفتار و نگرش دانش‌آموزان و پرهیز از تربیت تحمیلی؛
۲۱. رعایت ادب، متانت و اخلاق اسلامی در ارتباط با دانش‌آموز، همکار و والدین؛
۲۲. پذیرش خطا و توانایی عذرخواهی و اصلاح رفتار در صورت اشتباه؛
۲۳. پرهیز از خشونت کلامی و رفتاری و استفاده از روش‌های تربیتی حکیمانه و اقناعی؛
۲۴. حفظ نشاط، امید و روحیه مثبت در محیط تربیتی؛
۲۵. توجه به نیت الهی و معنویت در همه فعالیت‌های تربیتی؛
۲۶. تقویت روحیه خدمتگزاری و مسئولیت‌پذیری در برابر دانش‌آموزان و خانواده‌ها؛
۲۷. توجه به فرصت‌های تربیتی نهفته در رفتارها و موقعیت‌های روزمره مدرسه؛
۲۸. پرهیز از افراط و تفریط در برخوردهای تربیتی و رعایت اعتدال؛
۲۹. حفظ اقتدار تربیتی همراه با محبت، احترام و صمیمیت؛
۳۰. تلاش مستمر برای رشد اخلاقی، معنوی و تربیتی خویش به‌عنوان پیش‌شرط اثرگذاری بر مربی.

ج) لوازم مهارتی و کاربردی

مربیان امین، برای افزایش اثربخشی فعالیت‌ها و تحقق اهداف طرح، باید از مهارت‌های زیر برخوردار باشند:

۱. برقراری ارتباط مؤثر همراه با محبت، صمیمیت و احترام (با توجه به کتاب برنامه های فرهنگی مدارس امین)؛
۲. تنوع بخشی و خلاقیت در انتقال مفاهیم دینی و تربیتی؛
۳. انعطاف در برنامه‌ها و روش‌های تبلیغی و تربیتی؛
۴. استفاده از جذابیت‌های هنری در انتقال مفاهیم دینی و اجرای فعالیت‌های تربیتی؛
۵. استفاده هدفمند از فرصت‌ها و ظرفیت‌های فضای مجازی؛
۶. توانایی پاسخ‌گویی مناسب به پرسش‌ها و شبهات دانش‌آموزان؛
۷. برخورداری از توان کلاس‌داری، سخنرانی و اردوداری؛
۸. استفاده از دانش و تجربیات مبلغان و مربیان موفق؛
۹. توانایی مشاوره و راهنمایی و ارجاع صحیح مسائل تخصصی به افراد صاحب نظر؛
۱۰. ایجاد تفکر و پرسشگری در فعالیت‌های آموزشی و پرورشی؛
۱۱. توانایی شنیدن فعال و درک دقیق سخنان، نیازها و دغدغه‌های دانش‌آموزان؛
۱۲. توانایی مدیریت تعارض و حل اختلاف میان دانش‌آموزان؛
۱۳. مهارت در ایجاد و مدیریت گروه‌های دانش‌آموزی؛
۱۴. توانایی شناسایی استعدادها و ظرفیت‌های فردی و گروهی دانش‌آموزان؛
۱۵. توانایی طراحی فعالیت‌های مشارکتی، مسئله‌محور و تجربه‌محور؛
۱۶. مهارت در قصه‌گویی، روایت‌گری و استفاده از داستان‌های تربیتی متناسب با مخاطب؛
۱۷. توانایی بهره‌گیری از بازی، مسابقه و فعالیت‌های جذاب در فرآیند تربیت؛
۱۸. مهارت در ایجاد انگیزه و افزایش مشارکت فعال دانش‌آموزان؛
۱۹. توانایی مدیریت شرایط بحرانی و موقعیت‌های دشوار تربیتی؛
۲۰. مهارت در گفت‌وگوی تربیتی و هدایت دانش‌آموز به سمت فهم و انتخاب آگاهانه؛
۲۱. توانایی ارائه بازخورد سازنده و اصلاحی به دانش‌آموزان؛
۲۲. مهارت در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های اردویی و گروهی؛

۲۳. توانایی استفاده از ابزارهای دیداری، شنیداری و چندرسانه‌ای در فعالیت‌های تربیتی؛
۲۴. مهارت در برقراری ارتباط مؤثر با والدین و انتقال مسائل تربیتی به آنان؛
۲۵. توانایی مستندسازی تجربیات و فعالیت‌های تربیتی؛
۲۶. مهارت در ارزیابی میزان اثربخشی برنامه‌های تربیتی؛
۲۷. توانایی متناسب‌سازی شیوه ارتباط و آموزش با تفاوت‌های سنی و فردی دانش‌آموزان؛
۲۸. مهارت در شناسایی موقعیت‌های تربیتی و تبدیل رویدادهای روزمره به فرصت رشد؛
۲۹. توانایی استفاده از ظرفیت‌های همسالان و دانش‌آموزان فعال برای تقویت جریان تربیتی؛
۳۰. توانایی تلفیق روش‌های مستقیم و غیرمستقیم تربیتی و انتخاب روش مناسب متناسب با موقعیت.

(د) لوازم علمی و دانشی

برای ارتقای توان علمی و افزایش بهره‌وری فعالیت‌های تربیتی، ضروری است مربیان امین با حوزه‌های دانشی زیر آشنایی کافی داشته باشند:

۱. آشنایی با علوم و معارف اسلامی از جمله عقاید، تفسیر، احکام، اخلاق و سیره اهل بیت علیهم‌السلام؛
۲. آشنایی با دانش‌هایی همچون شبهه‌شناسی، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی؛
۳. آشنایی با مباحث جنگ نرم، دشمن‌شناسی و شناخت جریان‌های فکری و فرهنگی اثرگذار بر دانش‌آموزان؛
۴. آشنایی با سواد رسانه‌ای، فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های رایانه‌ای؛
۵. آشنایی با قوانین، مقررات و ضوابط آموزش و پرورش؛
۶. آشنایی با مبانی، اصول و روش‌های تربیتی و توانایی به‌کارگیری صحیح آنها؛
۷. شناخت عوامل و موانع تربیتی و تلاش برای تقویت عوامل مؤثر و کاهش یا رفع موانع؛
۸. آشنایی با کتاب‌های آموزشی و درسی مقاطع مختلف تحصیلی به‌منظور بهره‌برداری تربیتی از محتوای آنها؛
۹. آشنایی با ویژگی‌های رشدی، شناختی، عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف سنی؛
۱۰. آشنایی با آسیب‌ها و مسائل تربیتی و اجتماعی متناسب با گروه سنی دانش‌آموزان؛
۱۱. آشنایی با مبانی و رویکردهای تربیت اسلامی و تفاوت آن با رویکردهای رقیب؛
۱۲. آشنایی با روش‌های پاسخ‌گویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و شبهات اعتقادی و دینی؛

۱۳. آشنایی با تاریخ اسلام، تاریخ انقلاب اسلامی و فرهنگ و معارف دفاع مقدس؛
۱۴. آشنایی با سیره تربیتی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام؛
۱۵. آشنایی با ادبیات کودک و نوجوان و منابع مناسب تربیتی برای گروه‌های سنی مختلف؛
۱۶. آشنایی با منابع معتبر و توانایی تشخیص منابع علمی و دینی قابل اعتماد؛
۱۷. آشنایی با روش‌های مطالعه، تحقیق و دسترسی به منابع علمی مورد نیاز در مسائل تربیتی؛
۱۸. آشنایی با مباحث مربوط به هویت دینی، ملی و انقلابی و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری آن؛
۱۹. آشنایی با مسائل و اقتضائات فرهنگی و اجتماعی منطقه و محیط پیرامون مدرسه؛
۲۰. آشنایی با اصول ارتباط و تعامل تربیتی میان مدرسه و خانواده؛
۲۱. آشنایی با مبانی و روش‌های تربیت اخلاقی و معنوی دانش‌آموزان؛
۲۲. آشنایی با روش‌های تقویت تفکر، پرسشگری، تعقل و انتخاب آگاهانه در دانش‌آموزان؛
۲۳. آشنایی با ظرفیت‌های تربیتی مسجد، هیئت، خانواده و سایر نهادهای اجتماعی؛
۲۴. آشنایی با روش‌های بهره‌گیری تربیتی از مناسبت‌های مذهبی، ملی و انقلابی؛
۲۵. آشنایی با اصول و شیوه‌های تربیت گروهی و شکل‌سازی دانش‌آموزی؛
۲۶. آشنایی با مبانی و شیوه‌های سنجش و ارزیابی فعالیت‌ها و دستاوردهای تربیتی؛
۲۷. آشنایی با تجربه‌ها و الگوهای موفق تربیتی و توانایی تحلیل و بومی‌سازی آنها؛
۲۸. آشنایی با تحولات فرهنگی و رسانه‌ای روز و تأثیر آنها بر نگرش و رفتار دانش‌آموزان؛
۲۹. به‌روز نگه داشتن دانش تربیتی و اهتمام به مطالعه و یادگیری مستمر؛
۳۰. توانایی پیوند دادن دانش دینی، تربیتی، روان‌شناختی و اجتماعی در تحلیل مسائل و طراحی مداخلات تربیتی.